

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ М.П.ДРАГОМАНОВА**

**Факультет природничо-географічної освіти та екології**

**«ЗАТВЕРДЖЕНО»**  
на засіданні Вченої ради  
НПУ імені М.П.Драгоманова  
«\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.  
Протокол № \_\_\_\_  
Голова Вченої ради,  
ректор університету  
академік Андрущенко В.П.

---

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА  
ПРОГРАМА  
«БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ, ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»**

**першого рівня вищої освіти**

за спеціальністю **014.05 СЕРЕДНЯ ОСВІТА. БІОЛОГІЯ  
ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

галузі знань **014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА**  
кваліфікація **БАКАЛАВР**

**Гарант освітньої програми**  
Доцент кафедри біології, доцент, к.біол.н.

\_\_\_\_\_ /Пархоменко О.В. ./  
(підпис)

**Освітня програма вводиться в дію з**  
1 вересня 2019р.  
(Наказ №\_\_ від «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.)

**Київ – 2019 р.**

## П Е Р Е Д М О В А

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності 014.05 Середня освіта. Біологія та здоров'я людини, практична психологія ) у складі:

1. Плиска О.І. – завідувач кафедри біології, професор, д.мед.н.
2. Грись А. М. – завідувач лабораторії психології соціально дезадаптованих неповнолітніх, професор, д. психол.н.
3. Лебединець Н.В. – доцент кафедри біології, к.біол.н.
4. Журавель Н.М. – доцент кафедри біології, к.біол.н.
5. Пархоменко О.В. – доцент кафедри біології, к.біол.н.
6. Єжель І.М. – викладач кафедри біології, к.біол.н.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізіології та анатомії ННЦ «Інститут біології та медицини» КНУ імені Тараса Шевченка Макарчук М.Ю.
2. Кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України Павлюк М.М. .

## 1. Профіль освітньо-професійної програми

### бакалавра

зі спеціальності № 014.05 «Середня освіта (біологія та здоров'я людини, практична психологія)»

<b>1 – Загальна інформація</b>	
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Перший етап вищої освіти. Біологія та здоров'я людини, практична психологія
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	ОПП «Біологія та здоров'я людини, практична психологія»
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, Термін навчання – 3 роки 10 місяців
<i>Цикл/рівень</i>	FQ – ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень
<i>Передумови</i>	Наявність базової повної загальної середньої освіти; сертифікатів ЗНО з біології, української мови, математики або англійської мови. .
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	<a href="http://www.fpgoe.npu.edu.ua/">http://www.fpgoe.npu.edu.ua/</a>
<b>2 – Мета освітньої програми</b>	
Надати освіту в галузі біології із широким доступом до працевлаштування. Забезпечити студентам знання, розуміння теоретичних основ біологічної науки та здобуття практичних умінь і навичок в біологічній та психологічній галузі, можливість працювати практичним психологом в освітній сфері.	
<b>3 – Характеристика освітньої програми</b>	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</i>	ОП є мультидисциплінарною. Біологія; фахова мова для викладання біології (за професійним спрямуванням): біологія (40%), здоров'я людини (10%), практична психологія (30%), інше (20%).
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма відповідно до МСКО має прикладну орієнтацію. Програма ґрунтується на сучасних загальновідомих результатах наукових досліджень в області біології, охорони здоров'я, теоретичної та практичної психології та орієнтує на актуальні напрямки щодо подальшого підвищення фахової спеціалізації біолога, біолога-дослідника, фахівця з здоров'я людини, практичного психолога в галузі освіти.
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Загальна освіта в області біології/спеціальна освіта в галузі психології /предметній області здоров'я людини/спеціальності 014.05 Середня освіта Ключові слова: ботаніка, зоологія, фізіологія, здоров'я, людина, практична психологія за професійним спрямуванням.
<i>Особливості програми</i>	Студенти отримують знання в області дотичних наук, що забезпечать розширену теоретичну підготовку та набуття стійких професійних навичок в області теоретичної та практичної психології та здоров'я людини; з можливістю

	працювати практичним психологом у різних галузях.
<b>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b>	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	148 - Менеджери (управителі) в освіті, охороні здоров'я та соціальній сфері; 1482 - Менеджери (управителі) в охороні здоров'я; 2211.1 - Наукові співробітники (біологія, ботаніка, зоологія та ін.); 2211.2 - Біологи, ботаніки, зоологи та професіонали споріднених професій; 232 - Викладачі середніх навчальних закладів; 32 - Фахівці в галузі біології, агрономії та медицини; 3211 - Лаборанти в галузі біологічних досліджень; 33 - Фахівці в галузі освіти, 2445.2 «Практичний психолог». Фахівець у психологічних центрах, державних, громадських та бізнес організаціях з надання психологічної допомоги, освітніх, медичних установ, органах внутрішніх справ, приватна підприємницька діяльність з надання психологічних та освітніх послуг та ін.
<i>Подальше навчання</i>	Можливість навчатися за магістерськими програмами за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра) або суміжною.
<b>5 – Викладання та оцінювання</b>	
<i>Викладання та навчання</i>	Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику.
<i>Оцінювання</i>	Письмові та усні екзамени, заліки, захист лабораторних робіт, колоквиуми, презентації в Power Point, захист звітів польових практик, захист курсових та бакалаврських робіт, есе, проектна робота.
<b>6 – Програмні компетентності</b>	
<i>Інтегральна компетентність (ІК)</i>	ІК1 - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук та біології і характеризується комплексністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК1 – здатність працювати в команді та автономно. ЗК2 – здатність діяти етично, свідомо та соціально відповідально. ЗК3 – здатність розуміння історії української державності, формування історичного мислення. ЗК4 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності. ЗК5 - здатність до спілкування державною мовою (усною та письмовою). ЗК6 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж життя. ЗК7 – здатність до самовдосконалення та саморозвитку. ЗК8 – здатність розуміти та реалізовувати стратегію сталого розвитку
<i>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</i>	ФК1 - здатність до опанування знаннями в обраній галузі з циклу професійної підготовки. ФК2 - здатність ідентифікувати, на основі вимог до охоронного режиму, категорії об'єктів природно-заповідного фонду та МСОП, визначати оптимальну категорію для

	<p>охорони даного виду на основі його характеристик.</p> <p>ФК3 - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички в галузі фізіології для дослідження адаптаційних можливостей організму.</p> <p>ФК4 - здатність до використання професійно профільованих знань в галузі біотехнології, генної інженерії.</p> <p>ФК5 - здатність до формування базових знань про відтворення і розмноження живих організмів.</p> <p>ФК6 - здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з біологічними об'єктами в польових і лабораторних умовах, навички роботи із сучасною апаратурою.</p> <p>ФК7 - здатність до здійснення різних підходів щодо утворення понять при викладанні біології, розрізняти рівні та етапи формування біологічних понять, визначати обсяг біологічних понять за програмами біологічних дисциплін.</p> <p>ФК8 - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички в галузі основ раціонального харчування людини та його ролі у підтриманні здоров'я.</p> <p>ФК9 - здатність до оволодіння комплексом оздоровчих умінь і навичок, механізмів організації життєдіяльності на принципах здорового способу життя.</p> <p>ФК10 - здатність використання професійно профільованих знань й практичних навичок щодо пропаганди здорового способу життя.</p> <p>ФК11 – здатність застосовувати сучасні методи дослідження для визначення будови, функцій, життєдіяльності, розмноження, класифікації, походження, поширення, використання та інтерпретувати результати досліджень.</p> <p>ФК12 – здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ФК 13. Здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу).</p> <p>ФК 14. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>ФК 15. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>ФК 16. Здатність застосувати методи психологічного впливу в умовах міжособистісної взаємодії.</p> <p>ФК 17. Здатність розробляти та реалізовувати типові програми, спрямовані на профілактику відхилень у соціальному та особистісному статусі, психічному та професійному розвитку людини.</p> <p>ФК18 – інструментальна: здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.</p>
<b>7 – Програмні результати навчання</b>	
<b>ІК1</b>	<p>ПРН1 - Продемонструвати базові уявлення в області філософії, психології, педагогіки, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.</p>

	<p>ПРН1.1 - Розуміти значення культури як форми людського існування, цінує різноманіття та мультикультурність світу і керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.</p> <p>ПРН1.2 - Показати вміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, використовуючи набуті знання теоретично-методологічної бази біологічної та інших наук, здійснює комплексний педагогічний підхід до організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.</p>
ЗК1	<p>ПРН2 - Уміння працювати в міждисциплінарній команді та організовувати ефективну взаємодію членів групи у робочому процесі та неформальній ситуації.</p>
ЗК2	<p>ПРН3 - Уміння підтримувати врівноважені і толерантні стосунки з членами колективу та команди, споживачами та іншими представниками сфери життєдіяльності.</p>
	<p>ПРН3.1 - Продемонструвати високий рівень свідомості, етичного професіоналізму, соціальної відповідальності.</p> <p>ПРН3.2 - Володіти основами професійної культури, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту державною</p>
ЗК3	<p>ПРН4 - Порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб; орієнтуватись у науковій періодизації історії України; розуміти суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу.</p>
ЗК4	<p>ПРН5 - Продемонструвати здатність адаптуватися та діяти креативно в нових умовах.</p>
ЗК5	<p>ПРН6 - Володіти державною усною та письмовою мовою, основами професійної культури, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту державною мовою.</p>
ЗК6	<p>ПРН7 - Показати вміння вчитися і оволодівати сучасними знаннями упродовж всього життя.</p>
ЗК7	<p>ПРН8 - Продемонструвати здатність саморозвитку та вдосконалення здобутих під час навчання компетентностей з високим рівнем автономності.</p>
ЗК8	<p>ПРН9 - Знає роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання охорону відтворення.</p>
ФК1	<p>ПРН10 - Продемонструвати глибокі знання в обраній галузі з циклу професійної підготовки. Оперувати біологічними термінами і поняттями.</p>
ФК2	<p>ПРН11 - Розпізнавати тварин в природних умовах за зовнішнім виглядом та особливостями поведінки, <b>знати їхні латинські назви</b>, характеризувати екологічні групи рослин та тварин.</p>
ФК3	<p>ПРН12 - Розпізнавати адаптивні можливості різних живих організмів; порівнювати адаптивні можливості організмів на різних рівнях організації; продемонструвати розуміння функціональних процесів у тваринних організмах, вміння здійснювати порівняльний аналіз.</p> <p>ПРН13 - Продемонструвати уявлення про генно-інженерні</p>

<b>ФК4</b>	методи створення рекомбінантних мікроорганізмів, трансгенних рослин і тварин; ролі біотехнології у створенні лікарських препаратів, методів діагностики і лікування хвороб.
<b>ФК5</b>	ПРН14 - Визначати особливості циклів розвитку паразитів, симптоматику захворювань, методи лабораторної діагностики, суспільної та особистої профілактики, географічного поширення паразитів певних видів; знати способи розмноження та відтворення живих організмів.
<b>ФК6</b>	ПРН15 - Знати будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів. Знає сучасну систему живих організмів, методологію біогеографії, систематики. Вміє застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови і функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їх взаємодію, зв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення.
<b>ФК7</b>	ПРН16 - Навички проектування та виготовлення засобів унаочнення біологічних об'єктів, моделей та схем процесів. ПРН16.1 - Здійснювати різні підходи щодо утворення понять при викладанні біології, розрізняти рівні та етапи формування біологічних понять, визначати обсяг біологічних понять за програмами біологічних дисциплін. Вміння об'єктивно оцінювати рівень знань учнів з біології. ПРН16.2 - Вміння планування уроків (річного, тематичного, поурочного), позакласних, позашкільних та виховних заходів. ПРН16.3 Продемонструвати вміння складання планів-конспектів уроків, позакласних, позашкільних та виховних заходів.
<b>ФК8</b>	ПРН17 - Розуміти особливості світогляду людини як здоров'язберігаючої проблеми, знати механізми організації роботи, щодо формування, зміцнення та збереження здоров'я.
<b>ФК9</b>	ПРН18 - Створювати стійку власну мотивацію та мотивацію у школярів щодо ведення здорового способу життя, здійснювати скоординований вплив на формування поведінкової оздоровчої стратегії і тактики підростаючого покоління.
<b>ФК10</b>	ПРН19 - Діагностувати стан стомлення; запобігати настанню перевтоми; проводити оздоровчу роботу, загартування; запроваджувати в життя основи раціонального харчування; сприяти підвищенню стійкості до стресів; проводити заходи, щодо формування, зміцнення та збереження здоров'я.
<b>ФК11</b>	ПРН20 - Продемонструвати дослідницькі навички. Вміння роботи з вимірювальним обладнанням та технікою, лабораторним обладнанням. Професійні вміння роботи з гербаріями, колекціями живих організмів, фіксованими препаратами, мікропрепаратами.
<b>ФК12</b>	ПРН21 - Виконувати експериментальні польові та лабораторні дослідження на основі набутих теоретичних знань. Володіє різними методами розв'язування

<b>ФК13</b>	розрахункових та експериментальних задач з біології та методикою навчання їх школярів.
<b>ФК14</b>	ПРН 22 - Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість
<b>ФК15</b>	ПРН 23 -. Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги
<b>ФК16</b>	ПРН 24 -. Самостійно організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
<b>ФК17</b>	ПРН 25 - Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми міжособистісної взаємодії та пропонувати шляхи їх розв'язання
<b>ФК18</b>	ПРН 26. Розробляти та реалізовувати індивідуальні та групові програми психологічної корекції та програми індивідуальної та групової реабілітації.. ПРН27 - Оволодіти навичками використання програмних засобів і навичками роботи в комп'ютерних мережах, умінням створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси. Продемонструвати базові знання для володіння математичним апаратом біологічної галузі, здатність використовувати математичні методи та сучасні інформаційні технології в обраній професії.
<b>8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми</b>	
<b>Кадрове забезпечення</b>	1 - професор, доктор наук; 12 - доцентів, кандидатів наук; 1 – ст. викладач, кандидат наук; 1 – викладач, кандидат наук; 1 – ст. викладач.
<b>Матеріально-технічне забезпечення</b>	2 навчальні, 1 навчально-наукова та 1 навчально-науково-методична лабораторії; аудиторії, комп'ютерний кабінет, обладнання кафедр біології та психології
<b>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</b>	Навчальні програми, підручники, посібники, лабораторні практикуми підготовлені викладачами кафедр.
<b>9 – Академічна мобільність</b>	
<b>Національна кредитна мобільність</b>	
<b>Міжнародна кредитна мобільність</b>	
<b>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</b>	Можливість навчання іноземних громадян російською мовою.

**Гарант освітньої програми**

Доцент кафедри біології,  
к. біол. н., доцент \_\_\_\_\_

Пархоменко О.В.

## **2. Навчальний план підготовки фахівця**

(Згідно форм, що додаються)  
(Додатки 2.1. – 2.11.)

### 3. Пояснювальна записка

до навчального плану

Код та найменування спеціальності 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма «Біологія та здоров'я людини, практична психологія»

Форма навчання денна, заочна

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання 240 ЄКТС 3 роки 10 місяців

Навчальний план, затверджений Вченою радою університету «    » травня 2019, протокол №    

Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності) \_\_\_\_\_

Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності) \_\_\_\_\_

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання на базі повної загальної середньої освіти; сертифікатів ЗНО з біології та української мови; англійської мови або математики, обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач *	Програмні результати навчання **	Найменування навчальних дисциплін, практик
<b>I. Цикл загальної підготовки</b>		
<b>Інтегральні:</b> ІК1 - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук та біології і характеризується комплексністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.	<b>Інтегральні:</b> ПРН1 - Продемонструвати базові уявлення в області філософії, психології, педагогіки, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності. ПРН1.1 - Розуміти значення культури як форми людського існування, цінує різноманіття та мультикультурність світу і керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва. ПРН1.2 - Показати вміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, використовуючи набуті знання теоретично-методологічної бази біологічної та інших наук, здійснює комплексний педагогічний підхід до	Філософія Політологія Релігієзнавство Основи економічної теорії Правознавство  Культурологія  Логіка

	організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.	
<b>Загальні:</b>	<b>Загальні:</b>	
ЗК1 – здатність працювати в команді та автономно.	ПРН2 - Уміння працювати в міждисциплінарній команді та організувати ефективну взаємодію членів групи у робочому процесі та неформальній ситуації.	Соціологія
ЗК2 – здатність діяти етично, свідомо та соціально відповідально.	ПРН3 - Уміння підтримувати врівноважені і толерантні стосунки з членами колективу та команди, споживачами та іншими представниками сфери життєдіяльності. ПРН3.1 - Продемонструвати високий рівень свідомості, етичного професіоналізму, соціальної відповідальності. ПРН3.2 - Володіти основами професійної культури, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту державною мовою.	Етика та естетика Соціологія
ЗК3 – здатність розуміння історії української державності, формування історичного мислення.	ПРН4 - Порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб; орієнтуватись у науковій періодизації історії України; розуміти суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу	Історія української державності Культурологія Українська культура
ЗК4 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності.	ПРН5 - Продемонструвати здатність адаптуватися та діяти креативно в нових умовах.	Філософія Соціологія
ЗК5 - здатність до спілкування державною та іноземною мовою (усною та письмовою).	ПРН6 - Володіти державною усною та письмовою мовою, основами професійної культури, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту державною мовою.	Українська мова за професійним спрямуванням Іноземна мова
ЗК6 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж життя.	ПРН7 - Показати вміння вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж всього життя.	Всі дисципліни
ЗК7 – здатність до самовдосконалення та саморозвитку.	ПРН8 - Продемонструвати здатність саморозвитку та вдосконалення здобутих під час навчання компетентностей з високим рівнем автономності.	Всі дисципліни  Філософія

ЗК8 – здатність розуміти та реалізовувати стратегію сталого розвитку

ПРН9 - Знає роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання охорону відтворення.

Екологія  
Соціологія

---

## II. Цикл професійної підготовки

---

### **Фахові:**

ФК1 - здатність до опанування знаннями в обраній галузі з циклу професійної підготовки.

ФК2 - здатність ідентифікувати, на основі вимог до охоронного режиму, категорії об'єктів природно-заповідного фонду та МСОП, визначати оптимальну категорію для охорони даного виду на основі його характеристик.

ФК3 - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички в галузі фізіології для дослідження адаптаційних можливостей організму.

ФК4 - здатність до використання професійно профільованих знань в галузі біотехнології, генної інженерії.

ФК5 - здатність до формування базових знань про відтворення і розмноження живих організмів.

ФК6 - здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з біологічними об'єктами в польових і

### **Фахові:**

ПРН10 - Продемонструвати глибокі знання в обраній галузі з циклу професійної підготовки. Оперувати біологічними термінами і поняттями.

ПРН11 - Розпізнавати тварин в природних умовах за зовнішнім виглядом та особливостями поведінки, знати їхні латинські назви, характеризувати екологічні групи рослин та тварин.

ПРН12 - Розпізнавати адаптивні можливості різних живих організмів; порівнювати адаптивні можливості організмів на різних рівнях організації; продемонструвати розуміння функціональних процесів у тваринних організмах, вміти здійснювати порівняльний аналіз.

ПРН13 - Продемонструвати уявлення про генно-інженерні методи створення рекомбінантних мікроорганізмів, транс генних рослин і тварин; ролі біотехнології у створенні лікарських препаратів, методів діагностики і лікування хвороб.

ПРН14 - Визначати особливості циклів розвитку паразитів, симптоматику захворювань, методи лабораторної діагностики, суспільної та особистої профілактики, географічного поширення паразитів певних видів; знати способи розмноження та відтворення живих організмів.

ПРН15 - Знати будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів. Знає сучасну систему живих організмів, методологію

Цитологія  
Гістологія з основами ембріології  
Біофізика  
Мікробіологія з основами вірусології  
Фізіологія рослин  
Імунологія  
Молекулярна біологія  
Генетика та генетичні хвороби людини  
Біохімія  
Ботаніка  
Зоологія  
Анатомія людини  
Фізіологія людини і тварин  
Вікова фізіологія та валеологія  
Гігієна дітей та підлітків  
Функціональна анатомія ЦНС та сенсорних систем  
Ґрунтознавство  
Біогеографія  
Основи сільського господарства  
Еволюційна морфологія  
Фізіологія та гігієна праці  
Порівняльна фізіологія  
Латинська мова  
Сучасні інформаційні технології в біології  
Екологія  
Психологія  
Педагогіка  
Історія педагогіки  
Основи інклюзивної освіти  
Методика навчання біології та здоров'я людини  
Біохімія рослин  
Біофізика рослин  
Ентомологія

лабораторних умовах, навички роботи із сучасною апаратурою.

ФК7 - здатність до здійснення різних підходів щодо утворення понять при викладанні біології, розрізняти рівні та етапи формування біологічних понять, визначати обсяг біологічних понять за програмами біологічних дисциплін.

ФК8 - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички в галузі основ раціонального харчування людини та його ролі у підтриманні здоров'я.

ФК9 - здатність до оволодіння комплексом оздоровчих умінь і навичок, механізмів організації життєдіяльності на принципах здорового способу життя.

ФК10 - здатність використання професійно профільованих знань й практичних навичок щодо пропаганди здорового способу життя.

біогеографії, систематики. Вміє застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови і функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їх взаємодію, зв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення.

ПРН16 - Навички проектування та виготовлення засобів унаочнення біологічних об'єктів, моделей та схем процесів.

ПРН16.1 - Здійснювати різні підходи щодо утворення понять при викладанні біології, розрізняти рівні та етапи формування біологічних понять, визначати обсяг біологічних понять за програмами біологічних дисциплін. Вміння об'єктивно оцінювати рівень знань учнів з біології.

ПРН16.2 - Вміння планування уроків (річного, тематичного, поурочного), позакласних, позашкільних та виховних заходів.

ПРН16.3 - Продемонструвати вміння складання планів-конспектів уроків, позакласних, позашкільних та виховних заходів;

ПРН17 - Розуміти особливості світогляду людини як здоров'язберігаючої проблеми, знати механізми організації роботи, щодо формування, зміцнення та збереження здоров'я.

ПРН18 - Створювати стійку власну мотивацію та мотивацію у школярів щодо ведення здорового способу життя, здійснювати скоординований вплив на формування поведінкової оздоровчої стратегії і тактики підростаючого покоління.

ПРН19 - Діагностувати стан стомлення; запобігати настанню перевтоми; проводити оздоровчу роботу, загартування; запроваджувати в життя основи раціонального харчування; сприяти

Паразитологія  
Долікарська допомога в кризовій ситуації  
Інфектологія  
Мікологія  
Альгологія  
Антропологія  
Дендрологія  
Основи геронтології  
Екологія людини  
Етологія тварин  
Екологія тварин

<p>ФК11 – здатність застосовувати сучасні методи дослідження для визначення будови, функцій, життєдіяльності, розмноження, класифікації, походження, поширення, використання та інтерпретувати результати досліджень.</p>	<p>підвищенню стійкості до стресів; проводити заходи, щодо формування, зміцнення та збереження здоров'я. ПРН20 - Продемонструвати дослідницькі навички. Вміння роботи з вимірювальним обладнанням та технікою, лабораторним обладнанням. Професійні вміння роботи з гербаріями, колекціями живих організмів, фіксованими препаратами, мікропрепаратами.</p>	<p>Соціальна психологія Психодіагностика, Основи психоконсультації та психотерапії Патопсихологія</p>
<p>ФК12 – здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p>	<p>ПРН21 - Виконувати експериментальні польові та лабораторні дослідження на основі набутих теоретичних знань. Володіє різними методами розв'язування розрахункових та експериментальних задач з біології та методикою навчання їх школярів.</p>	
<p>ФК 13. Здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу).</p>	<p>ПРН22 - Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерпія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.</p>	
<p>ФК14. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p>	<p>ПРН23 - Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги</p>	
<p>ФК15 Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p>	<p>ПРН24 - Самостійно організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.</p>	<p>Основи психотерапії Організація психологічних служб Тренінг самопізнання Історія психології</p>
<p>ФК16. Здатність застосувати методи психологічного впливу в умовах міжособистісної взаємодії.</p>	<p>ПРН25 - Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми міжособистісної взаємодії та пропонувати шляхи їх розв'язання</p>	<p>Фізіологія вищої нервової діяльності</p>
<p>ФК17. Здатність розробляти та реалізовувати типові програми, спрямовані на</p>	<p>ПРН26 - Розробляти та реалізовувати індивідуальні та групові програми психологічної корекції та програми індивідуальної</p>	

профілактику відхилень у соціальному, особистісному, психічному та професійному розвитку людини.

ФК18 – інструментальна: здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.

та групової реабілітації.  
ПРН27 - Оволодіти навичками використання програмних засобів і навичками роботи в комп'ютерних мережах, умінням створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси. Продемонструвати базові знання для володіння математичним апаратом біологічної галузі, здатність використовувати математичні методи та сучасні інформаційні технології в обраній професії.

Навчальні практики:  
Ботаніка  
Зоологія  
Ґрунтознавство  
Біогеографія  
Пропедевтична (педагогічна)  
Виробнича практика  
Курсова робота з ботаніки/зоології  
Підготовка бакалаврської робота

Інше (у разі потреби) \_\_\_\_\_

**\* Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (Додаток 3.1.)**

**\*\* Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (Додаток 3.2.)**

**Гарант освітньої програми**

Доцент кафедри біології,

к. біол. н., доцент \_\_\_\_\_ Пархоменко О. В.

#### **4. Форма атестації здобувачів вищої освіти**

Атестація випускників освітньої програми спеціальності № 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини, практична психологія) проводиться у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з біології та здоров'я людини, практичної психології за освітньою програмою «Біологія та здоров'я людини, практична психологія».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

На основі успішного проходження атестації отримується диплом бакалавра.